

תלמודו בידו

דף סז עמוד ב

- א] האם אברי השעיר המשתלח מותרים בהנאה, ומדוע ?
- ב] כיצד עוד דרשו את "המדבר" שנאמר שלש פעמים, ואת מה שנאמר "גזרה" ?
- ג] מהו לשון "עזאזל" ?
- ד] מאימתי בגדי המשלח את השעיר לעזאזל נטמאים ?
- ה] איזו עבודה עושה הכהן הגדול לאחר שמסר את השעיר המשתלח לאיש העתי ?

- א] הדין: נחלקו רב ושמואל בדבר. ודעת רבא, שהאברים מותרים בהנאה. המקור: למתיר, שנאמר "ושלח את השעיר במדבר". והתיבה "במדבר" מיותרת, ללמד שהשעיר נעשה הפקר לשימושו של כל אדם כמו המדבר. לאוסר, שנאמר "ארץ גזרה". וזו נדרשת מלשון איסור וחומרא. הטעם לרבא: שלא אמרה תורה "שלח" באופן שיכול לגרום לתקלה שיהנו מאבריו.
- ב] מדבר: ששילוח השעיר נוהג כשיהיה המשכן בנוב, בגבעון, בשילה, ובית עולמים. גזרה: 1. ללמד שיהא הצוק חתוך וזקוף, ולא משופע במתינות. 2. שיהא השעיר נגזר בנפילתו בה לאיברים איברים. 3. ללמד שאין אדם יכול לעמוד על טעם מצוה זו, שמועיל השילוח לכפרה.
- ג] 1. מקום עז וקשה ואֵל לשון קושי. 2. מקום קשה שבהרים ואל לשון חוזק. 3. שמכפר על חטא עריות, כמעשה עוזא ועזאל [מלאכי חבלה שיררו בימי תובל קין].
- ד] ר' יהודה: משיצא מחוץ לחומת ירושלים. שנאמר "והמשלח" מיד כשמתחיל לשלח. ר' יוסי: כשיגיע לצוק, שסמך הכתוב עזאזל ל"יכבס". ר' שמעון: משעת דחייתו לצוק, שנאמר "והמשלח את השעיר לעזאזל יכבס בגדיו".
- ה] קורע את הפר והשעיר [שהיזה מדמם בקודש], ומוציא את החלבים הקרבים על המזבח, ונותנם בכלי שרת. אך מקטירם רק לאחר שילבש בגדי זהב לאילו ואיל העם.